

مادرانه‌های سینما

(جام جم) یک ضرورت تئاتری را به مناسبت روز زن بررسی می‌کند

زنان هویت‌ساز ایران بر صحنه نمایش

گزارش (جام جم) از نقش متفاوت مادران در سریال‌های تلویزیونی

میم مثل مادر

رویکرد

نگاهی به تأکيدات رهبر انقلاب به مداحان، شاعران و هنرمندان

«تبيين و روشنگري» با تخصص هنر و رسانه

خوانندگی صورت هنر مداحی را تشکیل می‌دهد اما این صورت که در واقع وسیله و ابزار است نباید بر محتوا غلبه کند و آن هدایت و محبت جهت‌دهنده به حرکت جامعه در درون آن گم شود. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، ابتکار و نوآوری در امر مداحی را خوب و مفید برشمردند و افزودند: نوآوری نباید به هنجارشکنی و تغییر هویت مداحی منجر شود و اجرای مداح را به سمت اموری که مداحی نیست بلغزاند؛ چراکه مداحی، موسیقی یاب نیست.

رهبر انقلاب اسلامی تلاش و نوآوری مداحان برای جذب جوانان را اقدامی خوب و تعالی بخش خواندند و در عین حال تأکید کردند: مراقب باشید، جذب جوانان به هر قیمتی نباشد و این‌گونه نشود که برای جذب جوان، از برخی آهنگ‌ها و نواهای نامناسب استفاده شود.

ایشان با تأکید بر این‌که جذب جوانان باید با حفظ ساختار صحیح هیأت باشد، گفتند: باید مراقبت شود تا ترکیب مداحی و حقیقت و هویت آن از بین نرود. رهبر انقلاب اسلامی، مداحان را به استفاده از مطالب و اشعار متنوع و معتبر توصیه و خاطرنشان کردند: برخی مواقع یک حرف سست و یا یک بیان نارسا و غلط، دستاویز زیر سؤال بردن اسلام و تشیع و حمله به علمای بزرگ و معارف دینی می‌شود، بنابراین استفاده از مطالب مستند و متقن حتماً در برنامه کاری مداحان باشد.

دشمن و در هر زمان باید عرصه جهاد را به درستی تشخیص داد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به تحرک وسیع دشمنان ملت ایران برای وارونه‌سازی افکار و تخریب ایمان و باورهای مردم به وسیله انبوه رسانه‌ها و با استفاده از هزاران متخصص هنر و رسانه و پشتیبانی‌های هنگفت مالی و امنیتی، مهم‌ترین عرصه جهاد را عرصه «تبيين و روشنگري» دانستند و تأکید کردند: در مقابل این حرکت شیطانی، هیأت‌ها باید از خود سؤال کنند که در جنگ بی‌امان جبهه حق و باطل و تقابل روایت دروغ و حقیقت در کجا قرار دارند و چگونه آرمان‌ها و مبادی اصلی انقلاب را گسترش می‌دهند. رهبر انقلاب، «واعظ» و «مداح» را دو ستون مهم و پایدار هیأت برشمردند و با تأکید بر منحصربه‌فرد بودن هنر مداحی، گفتند: مداحی با جلادادن دل مخاطب و بردن او به عمق تاریخ، به او معرفت دینی، اخلاقی و سیاسی می‌بخشد.

ایشان با تحسین همکاری شاعران آیینی و مداحان برای برپا کردن مجالس اهل بیت و اعتلای شعر آیینی، گفتند: صدا، آهنگ و هندسه

جہات به‌ویژه حرکت‌های اجتماعی و انقلابی، اسوه و الگو باشند. محور شکل‌گیری هیأت‌ها به‌عنوان یک واحد اجتماعی، مودت اهل بیت و زنده‌نگه داشتن راه و مکتب ائمه بوده که از زمان خود آن بزرگواران شکل گرفته است. ایشان، نقش و کارایی هیأت‌ها را در مقاطع مختلف به‌ویژه دوران انقلاب اسلامی و دفاع مقدس، بزرگ و بسیار تأثیرگذار خواندند و افزودند: براساس فرمایشات ائمه اطهار، هیأت کانون جهاد عظیم تبیین و روشنگری است. رهبر انقلاب، ساختار هیأت را مرکز از «مغزو و معنا» و «تحرک و پویایی» دانستند و گفتند: مغزو و معنا هیأت همان تبیین مکتب است و هیأت، مرکز مهم تبیین مفاهیم و معارف اسلامی و پاسخ به سؤال‌های گوناگون جوانان درباره مسائل اصولی و سبک زندگی است. پویایی و تحرک هیأت نیز به معنی فرصت مواجهه مستقیم با مخاطب و انتقال احساسات است.

ایشان قوام و اساس هیأت را مقوله جهاد خواندند و افزودند: هر تلاش خوب و بجایی، جهاد نیست. جهاد یعنی تلاش برای هدف‌گیری

یادداشت

شاعران زن سهم بزرگی در شعر فجر دارند

جشنواره شعر فجر عرصه‌ای برای به نمایش گذاشتن توانمندی و کیفیت شعری کشور است. در این گردهمایی، شعر ملی باید به منصفه ظهور برسد و طلیعه‌ای باشد که هر سال علاوه بر به نمایش گذاشتن قدرت و قوای ادبی کشور سر فصل‌های راهگشا و افتخار آفرین را در عرصه ادبیات ترسیم کند. در حقیقت این جشنواره باید چراغ راهی برای شاعران و مخاطبان در سطح کشور باشد، گرچه در حال حاضر جشنواره شعر فجر که برگزار می‌شود با جشنواره شعر مطلوب و ایده‌آل ما فاصله دارد. از این جهت که جشنواره شعر فجر باید زبان همدلی باشد و وزای خطاکنشی‌های متداول، شاعران توانمند را با خود همراه و همسو کند. جشنواره شعر فجر بر پایه چنین اهداف و مناسباتی شکل گرفته که بعضاً در ادوار مختلف برگزاری اش گاهی کم‌رنگ شده است. انتظار می‌رود متولیان جشنواره شعر فجر تجربیات این چند دوره برگزاری را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده و نقایص آن را مرتفع و به نقاط قوت آن جلای بیشتری ببخشند.

از دیگر نکاتی که برگزارکنندگان جشنواره شعر فجر باید به آن رسیدگی کنند، بالا بردن سرعت عمل این جشنواره است. چرا باید دبیر یا هیأت علمی این جشنواره دو ماه مانده به برگزاری آن انتخاب شوند؟ چنین سیاست‌گذاری‌هایی باید از سال گذشته و هم‌زمان یا بعد از جشنواره شعر فجر پیشین انجام شود. وقتی برای برگزاری جزیه به جزیه یک جشنواره یک سال فرصت باشد، قطعاً نقاط ضعف کمتری شامل حال آن می‌شود. در حالی‌که وقتی تمام کارها را محول به دو، سه ماه مانده به برگزاری جشنواره می‌کنند همه چیز خیلی باعجله انجام می‌شود. این‌طور که کمیت بر کیفیت غالب و از مطلوب و ایده‌آل خود دور می‌ماند.

همان‌طور که می‌دانید، سیمیرغ بهترین فیلم جشنواره فجر از نگاه تماشاگران یکی از مهم‌ترین جوایز این رویداد سینمایی است. خوب است چنین جایزه‌ای را برای جشنواره شعر فجر داشته باشیم. پیشنهاد می‌کنم برای این مسأله ساز و کارهای مشخصی در نظر گرفته شود. عموم مردم کشور ما خوشحانه به ادبیات و بلاخص شعر علاقه دارند. یعنی با شاعر هستند یا علاقه مند به شعر. در این حالت وقتی مردم در جشنواره شعر فجر سهمی داشته باشند و ما شاهد مشارکت مردم در آن باشیم، جشنواره شکلی مردمی و عمومی‌تر به خود می‌گیرد.

در دین مبین اسلام به تکریم مقام زن بسیار تأکید شده. متعاقب آن در کشور ما هم در حوزه شعر زنان تلاش بسیاری شده که به لحاظ محتوایی به طرفی برود که به عنوان شعر لطیف زنانه جایگاه خود را تثبیت کند. البته شاید این تلاش به قدر کافی نبوده اما بی‌انصافی است اگر بگوییم متولیان امر هیچ تلاشی در جهت نمایش شعر زن ایرانی به تمام دنیا نکردند. البته در مسیر این رشد و تعالی نباید نقش خود زنان شاعر را هم نادیده گرفت. در این سال‌ها بانوان نه فقط در شعر بلکه در عرصه‌های مختلف فرهنگی - هنری بسیار خوش درخشیدند و نقش تأثیرگذاری در بالندگی هنرشان داشتند. بانوان با زبان شعر، مفاهیم و ارزش‌هایی را بیان کردند که با قالب‌های دیگر هنر کمتر می‌توان به آن پرداخت. بنابراین قسمت اعظمی از رشد و رویش شعر انقلاب منوط به حضور پررنگ، تأثیرگذار و بدون انکار زنان شاعران است.

تبیین

نشانه‌های عظمت حضرت زهرا (ع) در قرآن و روایات

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در دیدار مداحان اهل بیت علیهم السلام (۱۳۰۰/۱۱/۳) فرمودند: «قرآن و حدیث صحیح درباره مندیقه طاهره (سلام... علیها) مدیحه دارد، که برای ذهن ما و فکر کوتاه ما فهم این مدیحه‌ها هم احتیاج به تامل و دقت دارد». ایشان سپس به برخی از این خصوصیات اشاره کردند که در این اطلاع‌نگاشت مرور می‌شود.

آمدن جبرئیل خدمت حضرت زهرا (ع)

بنا به نقل قرآن، جبرئیل یک بار در طول تاریخ بر غیر پیغمبری نازل شده، اما برای حضرت زهرا جبرئیل مرتب می‌آمد.

برترین زنان بهشت

پیغمبر اکرم در مورد حضرت زهرا تعبیر «سیده نساء العالمین» دارد، و «سیده نساء اهل‌الجنه»؛ که این مهم‌تر است: همه زن‌های بزرگ تاریخ «نساء اهل‌الجنه» زن‌های بهشت‌اند؛ این بزرگوار «سیده نساء اهل‌الجنه» است.

آیاتی از قرآن درباره حضرت زهرا (ع)

سوره «هل اتی»

درباره کار برای خدا، اخلاص، خدمت بی‌منت به یتیم و فقیر و اسیر.

آیه مباحله (آیه ۶۱ سوره آل عمران)

درباره مواجهه جبهه حق با جبهه باطل.

آیه تطهیر (آیه ۳۳ سوره احزاب)

مطرح شدن مسأله‌ای فراتر در این آیه.

